Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002543

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-06-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гречуха Євгеній Олегович
2. YEVHENII HRECHUKHA

Кваліфікація: 14.01.10

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0001-7371-3798

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 228

Назва наукової спеціальності: Педіатрія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 14.01.10 Педіатрія

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: 228 Педіатрія

Місце роботи здобувача: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 237

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.47

Тема дисертації:

1. Обґрунтування шляхів підвищення рівнів охоплення профілактичними щепленнями дітей з урахуванням клінічних, демографічних, організаційних та поведінкових факторів

2. Justification of approaches to increasing childhood vaccination coverage based on clinical, demographic, organizational, and behavioral factors

Реферат:

1. Дана дисертаційна робота присвячена вивченню клінічних, демографічних, організаційних та поведінкових факторів, а також обґрунтуванню шляхів підвищення рівнів охоплення дітей профілактичними щепленнями. Профілактичні щеплення займають особливе місце у медичній допомозі, поєднуючи індивідуальний захист із колективною безпекою. Кожна введена доза вакцини не лише забезпечує захист конкретної дитини від хвороби та її наслідків, включно з додатковими неспецифічними ефектами, але й знижує циркуляцію

збудників вакцинокерованих інфекцій в популяції. В Україні існує обмежена кількість досліджень, що системно аналізують вплив різноманітних факторів на рівні охоплення щепленнями. Медико-соціальна значущість дослідження полягає у підвищенні рівнів охоплення профілактичними щепленнями, що є необхідною умовою захисту дитячого населення від інфекційних хвороб та населення країни загалом. Історично доведено, що вакцинація, поряд із покращенням системи водопостачання, використанням антибіотиків та доступністю медичної допомоги, суттєво вплинула на збільшення тривалості життя і зменшення дитячої смертності. Спираючись на успішний досвід ліквідації натуральної віспи, Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) 50 років тому ініціювала створення розширених програм імунізації, метою яких було забезпечення універсального доступу дітей до щеплень проти туберкульозу, дифтерії, правця, кашлюку, поліомієліту та кору. Завдяки 3 цьому, щорічно у світі вдається попередити від 3,5 до 5 мільйонів смертей від найпоширеніших вакцинокерованих інфекцій. Рівні охоплення щепленнями є важливими критеріями моніторингу безпеки громадського здоров'я. Вони вказують на те, який відсоток дітей, у певних вікових групах, отримують необхідні вакцини відповідно до національних календарів. За цими показниками стоять конкретні візити батьків з дітьми до закладів охорони здоров'я для вакцинації. Водночас рішення про відтермінування щеплень, їх несвоєчасне отримання або повна відмова негативно впливають на загальні показники охоплення. Останні 10-15 років у всьому світі фіксується тенденція до зниження рівнів охоплення рутинними щепленнями. Варто також відмітити негативний пандемії COVID-19 на цей процес. Україна не стала виключенням, коли у 2020-2021 роках показники охоплення щепленнями суттєво погіршилися через карантинні обмеження. Так, за підсумками 2021 року рівень охоплення сягнув лише 80%, що є субоптимальним показником. Як наслідок низьких рівнів охоплення, в Україні виникали спалахи поліомієліту (2015, 2021) та один з найбільших в історії Європи спалахів кору (2017-2019). Окремим критичним фактором що негативно впливає на щеплення є вторгнення розпочате росією проти України у 2014 році та повномасшабна війна з лютого 2022 року, що значно погіршило доступ до планових щеплень і збільшила ризики спалахів інфекційних хвороб. Сьогодні, більше ніж коли-небудь, підвищення рівнів вакцинації є пріоритетним завданням системи охорони здоров'я для уникнення погіршення епідемічної ситуації. Також залишається багато відкритих питань щодо організації вакцинації та ролі первинної ланки медичної допомоги. Особливу увагу потрібно приділяти своєчасності вакцинації, поведінці батьків, їх ставленню до щеплень, а також ролі медичних працівників у формуванні довіри населення до вакцинації. Дедалі більше уваги приділяється впливу місця проживання та соціальної нерівності на доступ до медичних послуг, що особливо актуалізувалося під час пандемії та війни. Впровадження сучасних технологій у медичну практику є перспективним 4 напрямом для покращення доступності послуг. Водночас значна кількість внутрішньо переміщених осіб ставить перед системою охорони здоров'я нові виклики, потребуючи перегляду стратегій організації медичних послуг, зокрема вакцинації. Таким чином, існує комплекс факторів, що впливають на індивідуальні рішення щодо вакцинації, які, у свою чергу, визначають загальний рівень охоплення щепленнями. Глибоке розуміння цих факторів та їх наслідків є ключем до успішної організації та проведення профілактичних щеплень серед дітей в Україні. Мета дослідження: розроблення практичних рекомендацій для підвищення рівнів охоплення профілактичних щеплень серед дітей на основі аналізу впливу різних факторів на їх проведення. Завдання дослідження: 1. Оцінити дотримання графіку щеплень та стану здоров'я дітей відповідно до клінічного огляду та медичної документації. 2. Шляхом опитування батьків та опікунів визначити фактори, які викликають вагання на прийняття рішень щодо щеплень. 3. Проаналізувати рівні охоплення профілактичними щепленнями дітей, що проживають в містах та сільській місцевостях. 4. З'ясувати організаційні аспекти проведення щеплень та шляхи підвищення їх рівнів. 5. За допомогою стандартизованих методик оцінити рівні знань медичних фахівців щодо щеплень, а також їхні уявлення про ризики та користь вакцинації.

2. This dissertation is devoted to the study of clinical, demographic, organizational, and behavioral factors, as well as to the justification of approaches to increasing childhood immunization coverage. Vaccination holds a special place in healthcare, combining individual protection with collective safety. Each administered dose of a vaccine not only protects a child from disease and its consequences - including additional non-specific effects - but also

reduces the circulation of vaccine-preventable pathogens within the population. In Ukraine, there is a limited number of studies that systematically analyze the impact of various factors on immunization coverage levels. The medical and social relevance of this study lies in improving immunization coverage, which is a necessary condition for protecting both the child population and the general public from infectious diseases. Historically, it has been proven that vaccination - alongside improvements in water supply systems, the use of antibiotics, and access to healthcare - has significantly contributed to increased life expectancy and reduced child mortality. Building on the successful experience of eradicating smallpox, the World Health Organization (WHO) initiated the creation of expanded immunization programs 50 years ago, aimed at ensuring universal access for children to vaccines against tuberculosis, diphtheria, tetanus, pertussis, poliomyelitis, and measles. Thanks to these efforts, between 3.5 and 5 15 million deaths from the most common vaccine-preventable infections are prevented globally each year. Vaccination coverage rates are important indicators for monitoring public health safety. They reflect the percentage of children in specific age groups who receive necessary vaccines in accordance with national immunization schedules. Behind these figures are actual visits by parents and children to healthcare facilities for vaccination. At the same time, decisions to delay, miss, or refuse vaccinations negatively impact overall coverage indicators. In the past 10–15 years, there has been a global trend of declining routine immunization coverage. The COVID-19 pandemic has further exacerbated this issue. Ukraine was no exception: in 2020–2021, immunization coverage rates significantly declined due to quarantine restrictions. By the end of 2021, coverage stood at only 80%, which is a suboptimal level. As a consequence of low coverage, Ukraine experienced poliomyelitis outbreaks (2015, 2021) and one of the largest measles outbreaks in Europe's recent history (2017–2019). Another critical factor negatively affecting vaccination is the invasion initiated by russia in 2014 and full-scale war escalated in February 2022. This has severely limited access to routine immunization and increased the risk of infectious disease outbreaks. Today, more than ever, increasing vaccination rates is a priority for the health system to prevent deterioration of the epidemiological situation.. Many open questions remain regarding vaccination organization and the role of primary health care. Special attention must be given to timely immunization, parental behavior and attitudes toward vaccines, and the role of healthcare workers in fostering public trust in vaccination. Increasing attention is also being paid to how place of residence and social inequality influence access to healthcare, which became especially evident during the pandemic and the war. The introduction of modern technologies in medical practice is a promising approach to improving service accessibility. At the same time, the large number of internally displaced persons presents new challenges to the 16 healthcare system, requiring a reassessment of strategies for organizing medical services, including vaccination. Thus, there exists a complex set of factors influencing individual vaccination decisions, which in turn determine overall immunization coverage levels. A deep understanding of these factors and their consequences is key to the successful planning and implementation of childhood vaccination in Ukraine. The aim of this work: to develop practical recommendations for increasing childhood immunization coverage based on the analysis of various factors influencing vaccination uptake. Objectives of the study: 1. Evaluate adherence to vaccination schedules and children's health status through clinical examinations and medical documentation. 2. Identify determinants causing vaccine hesitancy among parents and caregivers through surveys. 3. Analyze vaccination coverage levels among children living in urban and rural areas. 4. To identify organizational aspects of immunization delivery and ways to improve vaccination coverage levels. 5. Assess medical professionals' vaccination knowledge levels and their perceptions of vaccination risks and benefits using standardized methods..

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Mallah N, Pardo-Seco J, Rivero-Calle I, Zhu-Huang O, Fernández Prada M, Reynen-de Kat C, Benes O, Mosina L, Sankar-Datta S, Aleksinskaya O, Díaz D, Allahverdiyeva V, Grechukha Y, Jobava T, Savchyna M, Kortusova P, Novac I, Martinón-Torres F. COVID-19 InfoVaccines: A WHO-supported educational project to promote COVID-19 vaccination information among professionals and the general population. Hum Vaccin Immunother. 20241;20(1):2350817. doi: 10.1080/21645515.2024.2350817. https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/21645515.2024.2350817?needAccess=true KEYWORDS:COVID-19, COVID-19 InfoVaccines educational tool, Europe, misinformation, World Health Organization, vaccine, vaccine hesitancy https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85193829497&origin=recordpage
- Grechukha Y, Gnyloskurenko G, Lapii F, Volokha A. (2023). Determinants of vaccine hesitancy among parents in Kyiv. Wiad Lek. 2023;76(3):527-533. ISSN 0043-5147 DOI: 10.36740/WLek202303110. https://wiadlek.pl/wp-content/uploads/archive/2023/WLek2023031.pdf https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85176888941&origin=recordpage KEY WORDS: vaccination, vaccine hesitancy, vaccine-preventable diseases, parental attitude
- Ekezie W, Awwad S, Krauchenberg A, Karara N, Dembiński Ł, Grossman Z, Del Torso S, Dornbusch HJ, Neves A, Copley S, Mazur A, Hadjipanayis A, Grechukha Y, Nohynek H, Damnjanović K, Lazić M, Papaevangelou V, Lapii F, Stein-Zamir C, Rath B, For The ImmuHubs Consortium. Access to Vaccination among Disadvantaged, Isolated and Difficult-to-Reach Communities in the WHO European Region: A Systematic Review. Vaccines (Basel). 2022;10(7):1038. doi: 10.3390/vaccines10071038. https://www.mdpi.com/2076-393X/10/7/1038 https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85133513251&origin=recordpage Keywords: Europe; disadvantaged groups; health services; immunisation programs; inequalities; migration; vaccination
- Wzorek-Łyczko K, Wajs M, Bogucki L, Kuchar E, Grechukha Y. Zasady uzupełniania szczepień ochronnych uchodźców wojennych z Ukrainy / The practical guidance on immunization of war refugees from Ukraine. Przegl Pediatr 2022; 51 (3): 21-32. DOI: 10.26625/10071. https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85148073013&origin=recordpage Посилання: https://przegladpediatryczny.pl/magazine/shownumber/479 Keywords: immunization of Ukrairefugees; immunization programme; mass vaccination
- Grechukha, Y., Kolachynskyi, N., Ivanchenko, N., Kovalchuk, A., Volokha, A., & Gnyloskurenko, G. (2025). Short Message Service-based intervention to improve child immunization visit rates: preliminary findings from a pilot activity in communities with low immunization appointment rates in the Lviv Region. CHILD`S HEALTH, 2025;20(3): 217–222. https://doi.org/10.22141/2224-0551.20.3.2025.1831. Посилання: https://childshealth.zaslavsky.com.ua/index.php/journal/article/view/1831 https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-105006985001&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&sot=b&sdt=b&s=DOI%2810.22141%2F2224-0551.20.3.2025.1831%29&sessionSearchId=fb4fe55fd8d0cdb05a6c631625ad43c1 Keywords: child health, digital health, immunization programs, reminder systems, text messaging, vaccination coverage

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0125U002727

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волоха Алла Петрівна
2. Alla Volokha

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0003-3092-2228

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чумаченко Тетяна Олександрівна
2. Tetiana O. Chumachenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.02.02

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-4175-2941

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гарас Микола Нестерович

2. Mykola N. Garas

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.10

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0001-7304-2090

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маврутенков Віктор Володимирович

2. Viktor V. Mavrutenkov

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.13

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-2717-6212

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернишова Людмила Іванівна

2. Lyudmila Chernyshova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-9980-250X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Шарікадзе Олена Вікторівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Шарікадзе Олена Вікторівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Серьогіна Наталія Олексіївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна